

Vergaderjaar 1992–1993

22 608

Wet tot wijziging van de regeling van de milieu-effectrapportage in de Wet milieubeheer

Nr. 10

EINDVERSLAG

Vastgesteld 14 mei 1993

Na kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijziging zijn in de vaste Commissie voor het Milieubeheer¹ nog verschillende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Onder het voorbehoud dat de regering deze vragen en opmerkingen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie waren content met de snelle beantwoording van hun vragen. Zij hadden wel moeite met de mededeling van de regering dat, in afwijking van hetgeen in het wijzigingsvoorstel in eerste instantie is gezegd, er geen ruimte is voor het meenemen van de integrale herziening, de regering daar nu op terug komt, als tenminste de Kamer met een zeer beperkte wijziging kan instemmen. De leden van de CDA-fractie stelden met betrekking tot die integrale herziening nog enkele vragen, maar gingen er van uit dat een snelle behandeling in de Kamer kan plaats vinden, ondanks het meenemen van de integrale wetswijziging. Uitgangspunt voor deze leden is dat de regering in het antwoord op het eindverslag ook de beantwoording van die vragen meeneemt, die vanwege de eerder voorgenomen herziening op een later tijdstip in de memorie van antwoord nog niet zijn meegenomen. Het betreft met name vragen over de wijziging van het Besluit m.e.r. Tevens wilden deze leden weten hoe de Kamer betrokken zal worden bij de afhandeling van dit besluit. Zij hadden in eerste instantie afgezien van het maken van opmerkingen over het besluit, omdat zij uitgingen van een behandeling op een later tijdstip. Zij zullen dat nu toch doen, voor zover van belang voor de implementatie van het verdrag en de EG-richtlijn. Zij gingen er van uit dat de Kamer over het besluit nog een oordeel zal kunnen geven. Op zich vonden zij het een goede zaak om de regeling voor de m.e.r. nu ook maar integraal te herzien, doch wilden zich daarbij echter niet korthedshalve in een keurslijf laten dwingen.

In de inleiding gaat de regering in op wijzigingen die voor integrale herziening zijn overwogen, aldus de leden van de CDA-fractie.

¹ Samenstelling:

Leden: Lansink (CDA), Van Noord (CDA), Tommel (D66), Te Veldhuis (VVD), Willems (GroenLinks), Janmaat (Centrumdemocraten), Tegelaar-Boonacker (CDA), J. T. van den Berg (SGP), Swildens-Rozendaal (PvdA), Verspaget (PvdA), Roosen-Van Pelt (CDA), Esselink (CDA), ondervoorzitter, Boers-Wijnberg (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), voorzitter, Feenstra (PvdA), Van der Vaart (PvdA), Mulder-van Dam (CDA), Ruigrok-Verreijt (PvdA), Schimmel (D66), M. D. T. M. de Jong (CDA), Akkerman (PvdA), Van Heemst (PvdA), Van Hoof (VVD) en Verbugt (VVD).

Plv.leden: Van der Linden (CDA), Van Houwelingen (CDA), Eisma (D66), Kamp (VVD), Rosenmöller (GroenLinks), Van Ojik (GroenLinks), Laning-Boersema (CDA), E. van Middelkoop (GPV), Leerling (RPF), Huys (PvdA), Nijland (CDA), Koffeman (CDA), Van der Ploeg-Posthumus (CDA), Melkert (PvdA), De Pree (PvdA), Niessen (PvdA), Hillen (CDA), Van Gijzel (PvdA), Ter Veer (D66), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Witteveen-Hevinga (PvdA), Castricum (PvdA), Dees (VVD) en Blauw (VVD).

Deze leden vonden de motivering om geen compenserende maatregelen in de m.e.r.-regeling voor te stellen, in afwijking van het advies van de ECW, niet overtuigend. Zij zouden graag artikelsgewijs en begrijpelijk uitgelegd zien hoe mitigeren compenseren kan betekenen.

Ten aanzien van de wettelijke regeling voor aanvulling op de m.e.r. constateerden deze leden dat de regering aanvankelijk aanbeveling 2 van het ECW-advies had vervangen door het voorstel dat een aanvulling op een m.e.r. zou moeten kunnen. Nu laat de regering dat standpunt vallen, terwijl de Kamer in het mondeling overleg hiermee accoord is gegaan. Het probleem van het huidige voorstel was voor deze leden dat andere partijen worden uitgesloten.

Het antwoord op hun vraag over extra procedurele waarborgen als de initiatiefnemer tevens bevoegd gezag is, vonden zij niet overtuigend, en vroegen de regering aan te geven welke de extra-procedurele waarborgen zijn waarop bedoeld wordt.

Voorts verwachtten zij dat de Kamer van de regering een voorstel zal ontvangen over het al of niet opnemen van de milieutoets voor beleidsplannen, nadat het advies van de commissie hierover zal zijn uitgebracht. Deze leden vroegen wanneer deze commissie zijn oordeel hierover bekend zal maken.

In de voorgestelde omschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief konden zij zich vinden.

De leden van de PvdA-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van de beantwoording van de vragen over het voorlopig verslag inzake de wijziging van de m.e.r.-regeling in de WABM.

Zij waren verheugd dat na overleg met ambtenaren van de Europese Commissie mag worden aangenomen dat de voorgestelde implementatie van zowel het Besluit m.e.r. (24 februari 1992) als de wijziging van de m.e.r.-regeling in de Wet milieubeheer (voorheen WABM) op instemming van de Commissie kan rekenen.

Voor alle duidelijkheid stelden zij nog eens vast dat alléén de voor het wetsvoorstel relevante onderdelen van het voorontwerp herziening Besluit m.e.r. zijn beoordeeld. Over het geheel van deze herziening zouden zij wellicht nog nader met de minister van gedachten willen wisselen en zij vroegen de regering wat dit betreft naar de stand van zaken van het in augustus 1992 gepubliceerde voorontwerp, zowel procedureel als inhoudelijk wat betreft de ontvangen reactie van derden daarop en de opvatting van de regering over die reactie.

Hun vragen over dit voorontwerp betroffen met name de drempelwaarden waarvan de criteria hen onduidelijk bleven.

De leden van de PvdA-fractie konden er mee instemmen dat de omschrijving van het milieuvriendelijke alternatief bij nota van wijziging wordt gewijzigd conform de in de memorie van antwoord aangegeven tekst. Van hun kant zou dit zeker niet tot vertraging van de behandeling leiden.

Zij konden voorts sympathie opbrengen voor de ideeën van de minister betreffende een eventuele nadere regeling over aanvullingen op het m.e.r.-rapport en compenserende maatregelen, maar verzochten alvorens hier een definitief oordeel over te geven een reactie op de brief van de Stichting Natuur en Milieu d.d. 20-4-1993 ref. nr. VJ-EdB93 033.

De leden van de VVD-fractie waren niet overtuigd dat het antwoord over de ontheffingsregeling acceptabel zal zijn. Zij vroegen de regering

of een nadere motivering mogelijk was met betrekking tot het feit, dat alleen onderdeel a van artikel 7.5 geschrapt wordt.

De leden van de VVD-fractie hadden nog enkele vragen die zij in deze inleiding willen stellen. Deze leden vroegen de regering naar een nadere motivering over het verschil in publicatie tussen een positief en een negatief besluit. Berust dit onderscheid op de Richtlijn? Kunnen voorbeelden gegeven worden van andere wetgeving waarin dergelijke verschillen t.a.v. publicatie te vinden zijn?

De VVD-fractieleden wezen erop dat het gebruik van de term buurland in de toelichting verwarrend kan werken, daar deze term niet aansluit bij de wetsterminologie. Activiteiten in niet-buurlanden kunnen ook ernstige gevolgen hebben voor het milieu in Nederland. De aan het woord zijnde leden wezen in dit kader op de Rijn- en Maasproblematiek.

De leden van de fractie van de VVD vroegen de bewindslieden om een reactie op de brief van de FME (MB-93-242 d.d. 21 april 1993). Zij waren met name geïnteresseerd in een reactie over de opmerkingen betreffende de implementatie van Bijlage II.

De leden van de fractie van D66 namen met interesse kennis van de memorie van antwoord. Het uitbrengen van het voorlopig verslag vond eind september plaats en de leden van de fractie waren dan ook benieuwd waarom een half jaar op de voortgang van de behandeling moest worden gewacht, terwijl het hier alleen zou gaan om het aanpassen van ons nationale recht aan een EG-richtlijn op die punten waar Nederland door de Europese Commissie in gebreke was gesteld. Bij inzage van de memorie van antwoord werd echter duidelijk dat in het onderhavige voorstel toch nog getracht wordt een aantal extra zaken te regelen, zodat van een afzonderlijke herziening van de wettelijke regeling op grond van de m.e.r.-evaluatie zou kunnen worden afgezien. Frappant in dit verband is dat de minister nog in de memorie van antwoord zelf aangeeft dat, conform kabinetsbesluit, in implementatie-regelgeving geen «extra» nationaal beleid wordt meegenomen.

De minister lijkt op dit punt te hinken op twee gedachten – houden we ons aan deze kabinetslijn of nemen we uit praktisch oogpunt toch nog maar een paar verwante wijzigingen mee – wat de voortgang van de behandeling niet lijkt te bespoedigen.

In de herziening van het m.e.r.-besluit zou een regeling voor de aanvulling van het m.e.r.-rapport, een regeling voor compensatie, en een omschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief worden opgenomen. Hierover is reeds op 22 januari 1992 in de Tweede Kamer mondeling overleg – waarbij men het op grote lijnen eens was – gevoerd naar aanleiding van een advies van de Evaluatiecommissie WABM (TK 21 692, nr. 1) inzake de werking van de m.e.r. en een brief van de regering hierover (TK 22 103, nr. 3).

In de memorie van antwoord, nu, geeft de minister aan dat hij wil volstaan met een wijziging van het begrip «meest milieuvriendelijk alternatief». Dit op basis van overleg met de provincies en de commissie m.e.r.

De regering had zelf voorgesteld in de wet een regeling op te nemen voor de procedure die moet worden gevolgd bij het aanbrengen van aanvullingen in het m.e.r., omdat naar de mening van de regering gebleken was dat behoefte bestond aan meer duidelijkheid hieromtrent.

Over een wettelijke regeling over aanvullingen in het m.e.r. kon men het echter in interdepartementaal overleg en overleg met de provincies en de m.e.r.-commissie niet eens worden. Volgens provincies en de

m.e.r.-commissie voldoet de huidige flexibele praktijk goed, wat voor de regering blijkbaar reden is om haar standpunt over aanvullingen in het m.e.r. te laten vallen.

De leden van de fractie van D66 hadden zich zeer verbaasd over deze gang van zaken en wilden weten of de minister niet van mening is dat op deze wijze volledig voorbij gegaan wordt aan de belangen van derden die eveneens gebaat zijn met een ordelijk verloop van de m.e.r.-procedure. Hierbij kan gedacht worden aan derden die via inspraak, bezwaar en beroep bij een m.e.r. betrokken raken als ook aan officiële adviseurs als de Inspectie Milieuhygiëne en de directeur LNO.

Ook op haar voornemen om compenserende maatregelen wettelijk te regelen in het m.e.r.-besluit komt de regering volledig terug. De regering had hiervoor gepleit omdat volgens haar de waarde van een m.e.r. zou kunnen worden versterkt wanneer in daarvoor in aanmerking komende gevallen aandacht wordt geschonken aan de mogelijkheden van compensatie en een wettelijke regeling zou hiertoe bij kunnen dragen. Ook hierop komt de minister terug, blijkbaar omdat de provincies en de commissie-mer hier geen aanleiding voor zien. De minister geeft nu aan dat een aparte wettelijke regeling niet nodig is, omdat het al mogelijk is om onder mitigerende maatregelen, die deel van het m.e.r. kunnen uitmaken, ook compenserende maatregelen te vatten. Onduidelijk voor de leden van de fractie van D66 was waarom de minister nu plotseling afziet van een wettelijke regeling, terwijl zij toch zelf zo overtuigend heeft gepleit voor de invoering hiervan. Is het niet zo dat een wettelijke regeling van de compensatie in de mer-procedure de beste waarborg biedt dat deze waar mogelijk toegepast zal worden en is het niet tevens het meest voor de hand liggend om een dergelijke kwestie wettelijk te regelen?

De leden van de fractie van D66 wilden weten waarom de omschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief niet nu al in een nota van wijziging met toelichting in de memorie van antwoord is opgenomen, zodat hierop nog schriftelijk gereageerd kon worden. Als hierbij inderdaad sprake is van een wijziging van beperkte omvang met een technisch en weinig controversieel karakter, dan zou deze wijziging inderdaad nog in onderhavige wijziging verwerkt kunnen worden, wat met betrekking tot dit onderwerp tijdswinst oplevert.

De leden van de fractie van D66 wilden graag weten in welke maand verwacht wordt dat de Europese Commissie verslag uitbrengt over de toepassing en effectiviteit van de richtlijn. Is hier reeds meer over bekend?

De leden van de Groen Links-fractie hadden met belangstelling en verbazing kennis genomen van de memorie van antwoord.

De verbazing die hen beving bij lezing van het antwoord van de regering was vooral gevolg van een merkwaardige inconsequentie in de argumentatie over de reikwijdte van het wetsvoorstel. Terwijl de regering enerzijds beweert bewust gekozen te hebben voor een wetsvoorstel dat zich beperkt tot implementatie van de EG-richtlijn, wordt anderzijds uitvoering, ook inhoudelijk, ingegegaan op een aantal wijzigingen van de m.e.r.-regeling die zijn aangekondigd in het regeringsverslag over de werking van de m.e.r.-regeling. Sterker nog, de regering neemt besluiten die afwijken van eerder ingenomen standpunten, en voegt bij nota van wijziging een element toe aan het wetsvoorstel dat de strekking van implementatie van de EG-richtlijn te buiten gaat. Dat riep bij hen de vraag op of in verband met de nota van wijziging de considerans geen wijziging behoeft. Maar belangrijker voor hen was het antwoord op de vraag of de regering bovenbedoelde inconsequentie onderkent, en de mening deelt dat zij met haar uitgebreide inhoudelijke beschouwingen

over de punten uit het regeringsverslag over de werking van de m.e.r.-regeling niet langer vasthoudt aan een wetsvoorstel dat uitsluitend dient voor implementatie van de EG-richtlijn.

De conclusie die de regering trekt na een hernieuwde weging van eerder aangekondigde en in het regeringsverslag over de werking van de m.e.r.-regeling besproken wijzigingen is dat alleen de omschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief gewijzigd wordt. De regering polst nu de Kamer om te horen of zij kan instemmen met deze wijziging. De leden van de Groen Links-fractie verzochten de regering inderdaad om tegelijk met het eindverslag een nota van wijziging in dezen in te dienen. Maar zij vroegen om meer. Zij wilden dat de regering ook een regeling betreffende de aanvulling van het milieu-effectrapport en een regeling voor de compensatie van milieugevolgen in een nota van wijziging opneemt. De argumenten uit de memorie van antwoord waarom de regering daar vooralsnog niet voor kiest vonden deze leden allerminst overtuigend.

In het regeringsstandpunt over de werking van de m.e.r.-regeling beargumenteert de regering uitvoerig en overtuigend dat een regeling voor de aanvulling van het milieu-effectrapport nodig is. Juist in de praktijk blijkt er behoefte aan een regeling van de verantwoordelijkheid voor, en van de inspraak en toetsing bij aanvullingen op het milieu-effectrapport. Wie of wat schetst dan ook onze verbazing dat de regering vervolgens in haar antwoord klakkeloos de opvatting van provincies en de Commissie voor de m.e.r. overneemt dat de huidige flexibele praktijk toch goed voldoet. Deze ommezwaai is te meer opmerkelijk, omdat toch mag worden aangenomen dat de regeringsopvatting destijds mede was gebaseerd op de resultaten van overleg met provincies en m.e.r.-Commissie. Met de Stichting Natuur en Milieu stelden deze leden dat de stelling dat «de praktijk zich redt» volledig voorbij gaat aan het waarborgkarakter dat de regeling van de m.e.r.-procedure heeft. Het zijn immers niet slechts het bevoegd gezag, de initiatiefnemer en de m.e.r.-Commissie die belang hebben bij een ordelijk verloop van de m.e.r.-procedure, maar evenzeer de derden-belanghebbenden, die via inspraak, bezwaar en beroep betrokken raken bij m.e.r.-procedures en de officiële adviseurs. Deze leden vroegen de regering dan ook vast te houden aan het oorspronkelijke regeringsstandpunt betreffende aanvulling van milieu-effectrapporten, of toch op zijn minst een deugdelijke argumentatie aan te dragen voor haar herziene standpunt.

In het regeringsstandpunt over de werking van de m.e.r.-regeling beargumenteert de regering eveneens overtuigend dat een regeling voor compenserende maatregelen nodig is. De waarde van de milieu-effectrapportage zou worden versterkt als wanneer in daarvoor in aanmerking komende gevallen aandacht wordt geschonken aan de mogelijkheden van compensatie. In die gevallen zou de mogelijkheid van compenserende maatregelen ook in de besluitvorming moeten worden betrokken.

Ook op dit punt maakt de regering in de memorie van antwoord een opmerkelijke en nauwelijks beargumenteerde ommezwaai. Ook hier lijkt de opstelling van provincies en m.e.r.-Commissie de doorslag te hebben gegeven. Volgens hen kan onder het zoveel mogelijk beperken van niet te voorkomen milieugevolgen ook de mogelijkheid van compensatie worden begrepen. Geheel ten onrechte wordt nu opeens ook door de regering de indruk gewekt dat mitigerende en compenserende maatregelen identiek zijn. Deelt de regering nog steeds de mening dat het gaat om twee verschillende soorten maatregelen? Deze leden meenden dat het belangrijk is in de wet zelf procedurele waarborgen neer te leggen teneinde in alle gevallen waarin dit noodzakelijk is inhoud te geven aan

compensatie. Zij vroegen de regering dan ook vast te houden aan het oorspronkelijke standpunt over het opnemen van compenserende maatregelen in de wet.

2. Aanwijzing voor mer-plicht van activiteiten van Bijlage II van de richtlijn, en

2.2. Criteria voor de m.e.r.-beoordeling

De leden van de CDA-fractie konden zich vinden in de mogelijkheid die geboden wordt om in de provinciale m.e.r.-verordening een vaste m.e.r.-plicht op te nemen voor activiteiten, die binnen hun provincie worden ondernomen. Op die manier wordt bereikt dat het voorkomen op de lijst van bijlage II automatisch tot een m.e.r.-plicht leidt, en dat er geen zelfstandige beoordeling van het bevoegd gezag hoeft plaats te vinden.

Zij begrepen niet waarom de drempelwaarden in een provinciale verordening niet lager mogen worden gesteld dan volgens onderdeel D. Zij hadden er moeite mee als ze wel hoger mochten worden gesteld. Zij vroegen dit nader te onderbouwen.

De leden van de CDA-fractie vroegen, naar aanleiding van het antwoord op hun vraag over de ligging, nader aan te geven wanneer de regering denkt dat de ligging een extra-reden kan zijn voor een m.e.r.-rapport. Zij vroegen of de regering daarbij denkt aan gebieden in de ecologische hoofdstructuur van het Natuurbeleidsplan, aan gebieden met natuur- en landschapswaarden in streekplannen en bestemmingsplannen, aan milieubeschermingsgebieden en aan de zwaar belaste ROM-gebieden. Zij vroegen of de regering van plan is dit in de regeling of in het besluit op te nemen.

Zij wilden weten of een m.e.r. voor onderdeel D slechts in die gebieden nodig wordt geacht.

De leden van de CDA-fractie verwachtten alsnog antwoord op de vraag over de criteria, gehanteerd bij het bepalen van drempelwaarden van onderdeel C, omdat overwogen wordt dit tevens de integrale herziening te laten zijn. Zij vroegen voorts wat het antwoord van de regering is op het voorstel om verspreiding van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu m.e.r.-plichtig te maken.

Zij hadden moeite met de naar boven bijgestelde drempels van onderdeel D, mede gezien het voorstel om in de provinciale milieuverordening die drempels alsnog naar boven bij te stellen.

Ten aanzien van de werking voor uitbreiding voor bestaande projecten herhaalden de leden van de CDA-fractie het voorstel dat zij hebben gedaan in het kader van de behandeling van het wetsvoorstel m.b.t. het Espoo-verdrag om als door de uitbreiding de drempel overschreden wordt, de m.e.r.-plicht alsnog te laten gelden. Daarmee wordt het zonder noodzaak opknippen van grote projecten in meerdere kleine voorkomen.

Zij gingen er van uit dat een m.e.r. voor dijkverzwaring drempelloos, conform de toezeggingen dienaangaande, wordt geregeld. Zij vroegen een nadere motivering naar het opnemen van een drempel voor een m.e.r. bij verbreding van wegen, in het licht van de toezeggingen van de Minister van VROM op 3-12-1990 en de Minister van V&W op 28-10-1991 om die drempel te laten vervallen.

De leden van de PvdA-fractie konden op zichzelf instemmen met de bij nota van wijziging voorgestelde mogelijkheid dat de provincies de milieu-

verordening benutten om de beoordeling van geval tot geval voor zover het onderdeel D van het Besluit m.e.r. betreft te vervangen door een generieke regeling in die verordening. Zij konden ook billijken dat die mogelijkheid in deze context beperkt blijft tot activiteiten die exact gelijk worden omschreven als in onderdeel D met eventueel (slechts) hogere drempelwaarden.

De leden van de PvdA-fractie vroegen echter of de reeds bestaande algemene bevoegdheid van de provincies om de m.e.r.-plicht uit te breiden krachtens artikel 7.6, eerste lid, niet zou toelaten om diezelfde activiteiten uit onderdeel D daarbij aan te wijzen, maar dan met lagere drempelwaarden evenzo als de provincies dat mogen doen voor activiteiten uit onderdeel C. Zij konden niet inzien dat de wettekst zich daartegen zou verzetten, noch dat de regering wettelijke mogelijkheden zou hebben om de provincies dit te beletten. Ook inhoudelijk zagen zij geen reden tot deze begrenzing tot het stellen van hogere drempels indien de regering dat onverkort zou willen nastreven.

Kan op deze punten nader worden ingegaan?

Biedt artikel 7.7 mogelijkheden om de provincies te begrenzen in hun uitbreidingsmogelijkheden en is reeds toepassing gegeven aan dit artikel? Zo ja, in welke zin?

De leden van de PvdA-fractie vroegen verder of de plicht tot een beoordeling per geval op grond van de artikelen 7.8 a t/m 7.8 d blijft bestaan voor die activiteiten die de drempelwaarde van onderdeel D van het Besluit m.e.r. overschrijden maar vallen onder de drempel die in de provinciale verordening krachtens artikel 7.6., tweede lid, eventueel hoger is gesteld.

In de memorie van antwoord wordt dit in paragraaf 2.5 gesteld, maar de wettekst is op dit punt minder helder. Artikel 7.8 e dat dit aspect kennelijk moet regelen spreekt immers slechts over een activiteit waarop een provinciale verordening van toepassing is en daar is in het geschetste geval de facto geen sprake van. Zij meenden ook dat de implementatie van de EG-richtlijn materieel wordt uitgehold indien de provincies op deze manier – door het stellen van zeer hoge drempelwaarden – van onderdeel D van het Besluit in feite een dode letter zouden kunnen maken.

De omschrijving van het begrip capaciteit in het voorontwerp Herziening Besluit m.e.r. voorkomt volgens deze leden het «knippen» niet; zij suggereerden om bij de omschrijving «capaciteit» toe te voegen: of achteraf bij uitbreiding de reeds bestaande capaciteit mee in beschouwing wordt genomen.

De minister laat uiteindelijk de beslissing of er van ontwijking van de m.e.r.-plicht sprake is aan de rechter over, waarmee de leden van de PvdA-fractie wel konden instemmen.

2.3. Werkingssfeer m.e.r.-beoordelingsplicht

Het verheugde de leden van de PvdA-fractie dat de drempelwaarden voor rivierdijken zullen worden geschrapt bij de herziening Besluit m.e.r. Voor reconstructies van wegen zal daarbij niet de drempelwaarde van 5 kilometer komen te vervallen maar een uitbreiding van de m.e.r.-plicht door grootschalige ingrepen in wegverbredingstrajecten (tunnels, bruggen en viaducten) korter dan 5 kilometer m.e.r.-plichtig te stellen. Hiermee konden deze leden instemmen, maar zij konden deze voorstellen niet terugvinden in het huidige voorontwerp.

De regering houdt vast aan een drempel voor wegen van in beginsel vijf kilometer voor wegverbredingen met 1 of meer rijstroken, terwijl

zowel de Minister van VROM als de Minister van V&W reeds een wijziging van deze 5 km drempel hebben toegezegd, aldus de leden van de D66-fractie. De nu gehanteerde drempel laat ruimte voor gefaseerde verbreding van wegen over een veelvoud van een lengte van 5 km. De leden van de fractie van D66 wilden weten wanneer de minister uitvoering geeft aan de toezegging tot wijziging van de drempel?

Ook wilden de leden van de fractie van D66 weten wat de minister vindt van het voorstel van de Raro om ook de grootschalige kassencomplexen in alle gevallen mer-plichtig te maken.

Met betrekking tot opsporings- en winningsactiviteiten naar olie- en gas wilden de leden van D66 weten of ook voor gebieden die aan gevoelige gebieden grenzen een m.e.r.-plicht geldt. De Waddenadviesraad adviseerde in die zin. Ook wilden zij weten of de proefboringen voor de kust van Zandvoort m.e.r.-plichtig zijn en in hoeverre geldt de m.e.r.-plicht in de duinen?

Met betrekking tot eventuele andere aanpassingen van de lijst van m.e.r.-plichtige besluiten gingen de leden van de fractie ervan uit dat dit aan de orde zal komen bij de behandeling van de Herziening van het Besluit m.e.r. Als deze behandeling niet op korte termijn zal plaats vinden of helemaal van de baan is, dan houden de leden van D66 zich het recht voor om tijdens de plenaire behandeling van onderhavige wet hierop terug te komen.

De leden van de Groen Links-fractie maakten nog een enkele opmerking over het onderdeel «reconstructie van wegen» in het voorontwerp Herziening Besluit Milieu-effectrapportage. In de memorie van antwoord houdt de regering vast aan een drempel van in beginsel vijf kilometer voor wegverbredingen met één of meer rijstroken. Deze leden vonden deze drempel veel te ruim, omdat het ruimte laat voor gefaseerde verbreding van wegen over een veelvoud van de lengte van vijf kilometer. Zij vroegen of de inhoud van de memorie van antwoord op dit punt niet in strijd is met de toezeggingen van de Minister van VROM tijdens de UCV van 3 december 1990 en van de Minister van Verkeer en Waterstaat tijdens de UCV van 28 oktober 1991. Immers, beide bewindslieden zegden in die vergaderingen een wijziging van de vijf-kilometer-drempel toe.

2.4. Procedure m.e.r.-beoordelingsplicht

De leden van de CDA-fractie vroegen of het mogelijk is om al meer informatie te geven over de hulpmiddelen, die ontwikkeld zullen worden voor de toepassing van beoordelingscriteria.

Ten aanzien van de fictieve weigering bij het overschrijden van de termijn van zes weken concludeerden deze leden dat, als de aanvrager niet in beroep gaat, hij de activiteit bij een fictieve weigering niet mag uitvoeren. Zij vroegen of deze conclusie juist is.

2.7. Overgangsregeling

De leden van de fractie van D66 wilden weten of het criterium van onomkeerbare uitvoeringsfase niet beter dienst kan doen dan het door de minister gehanteerde criterium in overgangssituaties. Het m.e.r. is weliswaar hulpmiddel bij de besluitvorming, maar heeft tot doel om besluiten te nemen die uitvoering geven aan plannen waarin de milieu-component evenredig is meegewogen. Om te voorkomen dat nog steeds

projecten worden uitgevoerd waarbij het milieu geen wegingsfactor is geweest, moet in die gevallen waar dit nog praktisch mogelijk is, dit alsnog gebeuren.

3. Grensoverschrijdende milieugevolgen

De leden van de fractie van D66 wilden weten op welke wijze de consultatie van de Nederlandse bevolking zal plaats vinden in geval van de besluitvorming over buitenlandse projecten. Wordt hierbij dezelfde procedure doorlopen als bij Nederlandse m.e.r.-plichtige initiatieven. Op welke wijze wordt hiervan afgeweken?

De leden van de fractie van D66 wilden eveneens weten wat Noordrijn-Westfalen bekend heeft gemaakt met betrekking tot de handelswijze in geval van grensoverschrijdende milieugevolgen.

En hoe is de stand van zaken in het bilaterale overleg met België en de Bondsrepubliek Duitsland over concrete afspraken in het kader van Espoo? Eveneens wilden de leden weten hoe het met de ontvankelijkheid van Nederlandse belanghebbenden in België gesteld is.

III. Organisatie en kosten

De minister geeft aan dat uit kostenoverweging getracht is de uitbreiding van de m.e.r.-plicht beperkt te houden, aldus de leden van de D66-fractie. De richtlijn wordt niet extensiever geïmplementeerd dan noodzakelijk en men verwacht eveneens dat minder m.e.r.'s zullen plaatsvinden door te werken met drempelwaarden bij provincies in provinciale m.e.r.-verordeningen. Deze houding verbaasde de leden van de fractie van D66. De Raro heeft onlangs in haar advies met betrekking tot ruimtelijke plannen en projecten nog gepleit voor uitbreiding van de m.e.r.-plicht, waarbij er op gewezen werd dat de huidige klachten over vertragende werking en mer «als mosterd na de maaltijd» vaak onterecht zijn. De Raro concludeerde dat m.e.r. juist een goed hulpmiddel is. Bovendien stroomlijnt de m.e.r. de besluitvorming, wat uiteindelijk een soepele voortgang kan bewerkstelligen en daardoor kostenbesparend kan werken. Is de minister van mening dat het imago van de m.e.r. in dit opzicht bijstelling behoeft?

Op de suggestie van de leden van de fractie van D66 om eisen aan adviesbureau's te stellen die bij het opstellen van een m.e.r. betrokken mogen worden ging de minister niet in. Kan de minister dit alsnog doen?

ARTIKELLEN

Artikel I

Artikel 7.4.

De leden van de PvdA-fractie vroegen of het niet juister is om de formulering te kiezen dat het bevoegd gezag «moet bepalen of» m.e.r.-plicht aan de orde is i.p.v. «kan bepalen dat» zulks het geval is, gelet op de verplichtingen die artikelen 7.8 a e.v. aan de provincie stellen.

De voorzitter van de commissie,
Van Rijn-Vellekoop

De griffier van de commissie,
Verschoor